

Częstochowa dn. 10.12.2018

Dr hab. Jacek Wąsik, prof. UJD
Instytut Wychowania Fizycznego, Turystyki i Fizjoterapii
Uniwersytet Humanistyczno-Przyrodniczy
im. Jana Długosza w Częstochowie

**Recenzja pracy doktorskiej magistra Aleksandra Wiażewicza
pt. „Zastosowanie pomiaru izokinetycznego stawu ramiennego
w optymalizacji treningu zawodników uprawiających
pływanie sportowe”**

napisanej pod kierunkiem dr hab. Jerzego Eidera, prof. US
promotor pomocniczy dr Wioletta Łubkowska

Wprowadzenie

Wiemy, że współczesna rywalizacja sportowa wymaga stałej kontroli stanu przygotowania sportowca. Aktualna literatura donosi, że aby zapewnić odpowiednie przygotowanie siłowe należy wykorzystywać: nowoczesne urządzenia, nowe technologie i najnowsze doniesienia biomechaniczne. Badacze podkreślają rolę ilościowego pomiaru siły mięśni oraz oceny zdolności mięśni do jej wytworzenia w procesie diagnozy. Pomiary takie pozwalają na monitorowanie i ocenę postępu zmian, sprawdzenie gotowości do pracy oraz opracowania skutecznego programu szkolenia.

Przedstawiona do recenzji praca doktorska magistra Aleksandra Wiażewicza, stanowiąca próbę opisu zastosowania pomiaru izokinetycznego stawu ramiennego w optymalizacji treningu zawodników pływania sportowego wpisuje się w przedstawiony powyżej nurt. Dlatego uważam, że podjęta przez Doktoranta tematyka badań jest aktualna i warta badań naukowych.

Ocena formalna pracy

Rozprawę można podzielić na trzy części – teoretyczną (stanowiącą wprowadzenie do tematyki), empiryczną (przedstawiającą wyniki badań własnych) i dodatkową, która zawiera wykaz piśmiennictwa, spis tabel i rycin, streszczenia w języku polskim i angielskim. Praca liczy 218 stron, na których znalazły się wszystkie zgodne ze spisem treści części. Piśmiennictwo obejmuje 236 pozycji. Spis tabel i rycin jest wykazem potwierdzającym zamieszczenie w tekście pracy 41 tabel, 3 fotografii, 3 rycin oraz 76 wykresów.

Temat pracy odpowiada treści w zawartej w opracowaniu. Część teoretyczna zamieszczona jest na stronach od 5 do 45 stanowi szczegółowy przegląd dostępnego piśmiennictwa, co świadczy o dobrym przygotowaniu Doktoranta i poznaniu przez niego omawianego tematu. Układ i forma pracy odpowiada wymogom stawianym pracom doktorskim.

Tytuł pracy w pełni odpowiada treściom w niej zawartym – jest zwięzły i daje potencjalnemu czytelnikowi wskazówkę, jakiego obszaru eksploracji naukowej dotyczy dysertacja. Cel pracy i pytania badawcze i hipotezy są jasno sprecyzowane.

Wyniki badań empirycznych stanowią najobszerniejszą część i merytorycznie najważniejszą część pracy. Kolejność kolejnych podrozdziałów jest logiczna. Konstrukcja tabel jest przejrzysta i czytelna co pozwala na ułatwić analizę materiału badawczego. Wykresy stanowią wyraźną ilustrację uzyskanych wyników badań.

Co ważne na przeprowadzenie badań uzyskano zgodę Komisji Bioetycznej Okręgowej Izby Lekarskiej w Szczecinie (uchwała nr 15/KB/V/2013).

Badana grupa, wyniki badań i analiza

Doktorant zgromadził między innymi dane demograficzne oraz dokonał pomiarów antropometrycznych i izokinetycznych kończyn górnych pływaków z krajowej czołówki.

W pierwszym etapie badaniami zostało objętych 39 pływaków (12 kobiet i 27 mężczyzn), natomiast w drugim etapie liczba badanych spadła do 28 (7 kobiet, 21 mężczyzn). Jak pisze autor „*głównymi powodami absencji były: zakończenie kariery zawodniczej, wyjazd do innych miejscowości oraz zmiana barw klubowych*”. Takie

zjawisko jest częste w badaniach naukowych przeprowadzanych na przestrzeni dłuższego czasu. Potwierdza w mojej ocenie sumienne i rzeczywiste wyniki. W mojej opinii liczebność grupy jest wystarczająca. W dalszej części pracy zebrany materiał badawczy podano wnikliwej analizie. Wyniki badań zaprezentowano wykorzystując liczne ryciny, wykresy i tabele. Trafność ujęcia graficznego i tabelarycznego nie budzi zastrzeżeń. Przedstawiono interesujące rezultaty zarówno od strony teoretycznej i praktycznej.

Autor wykazuje się poprawną znajomością posługiwania się narzędziami statystycznymi, o czym świadczą umiejętnie dobrane metody statystyki opisowej, wyliczonych współczynników korelacji oraz stosowanych testów parametrycznych i nieparametrycznych. Wyniki badań są zrozumiałe, co potwierdza umiejętność prezentowania uzyskanych danych.

Opis przeprowadzania pomiarów jest czytelny i jasny. Zastosowane narzędzia badawcze nie budzą wątpliwości i są właściwe. Język jest zrozumiały i komunikatywny, chociaż zastosowany skrót na stronie 55 „t.j:” wprowadził recenzenta w zastanowienie, ponieważ Słownik skrótów i skrótowców PWN nie notuje skrótu „t.j”. Można tam odnaleźć skrót „t.j.” rozumiany jako „tekst jednolity” lub „tj.” jako „to jest” (<https://sjp.pwn.pl/szukaj>).

Uwagi krytyczne

Jako recenzent jestem zobligowany do wskazania pewnych usterek, które znajdują się w pracy. Wszystkie wymienione usterki nie wpływają w żaden sposób na wartość merytoryczną pracy.

- W pracach naukowych przyjęte jest, aby wszelkie elementy graficzne takie jak diagramy, wykresy, schematy, fotografie i typ podobne określać mianem rycin.
- Grupa badanych pływaków była niehomogeniczna pod względem wieku, Najmłodsza kobieta (dziewczynka) miała 14 lat, a najstarsza 20 lat. U mężczyzn 15-letni chłopiec i 26-letni mężczyzna zostali uśrednieni (np. tabela 2). W opinii recenzenta jest to zastanawiające i wymagające wyjaśnienia.

- Na stronach 217-218 znajduje się streszczenie pracy w języku angielskim. W tym miejscu w liczbach powinny być zastosowane kropki, a nie przecinki tj. np. zamiast „16,58±1,93 years” powinno być „16.58±1.93 years”.

Podsumowanie

Problem badawczy oraz przyjęty układ empiryczny jest poznawczo i aplikacyjnie interesujący i spełnia moim zdaniem kryteria stawiane pracom doktorskim. Całość rozprawy, w tym dyskusja wyników potwierdza że Doktorant posiada dużą wiedzę, która pozwala na szczegółową analizę uzyskanych wyników, dowodzi krytycznego sposobu myślenia autora. Formułowane opinie przez magistra Aleksandra Ważewicza znajdują uzasadnienie w uzyskanych wynikach badań lub literaturze. Co istotne, wyniki mają charakter aplikacyjny.

Wniosek ostateczny

W końcowej konkluzji stwierdzam, że praca spełnia wymagania ustawowe i zwyczajowe stawiane dysertacjom doktorskim, co kwalifikuje Doktoranta do dalszych etapów postępowania zmierzającego do nadania stopnia doktora nauk o kulturze fizycznej.

Wnoszę, zatem do Wysokiej Rady Wydziału Wychowania Fizycznego i Promocji Zdrowia Uniwersytetu Szczecińskiego **wniosek o nadanie Panu mgr Aleksandrowi Ważewiczowi stopnia doktora w dziedzinie nauk o kulturze fizycznej.**

